

Ministeren

Retsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Retsudvalget har den 20. februar 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 626 (alm. del) efter ønske fra Mai Mercado (KF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 626:

Vil ministeren svare på, hvad der konkret er til hinder for, at man ikke i højere grad fratager statsborgerskab for alvorlig bandekriminalitet set i lyset af, at det har været muligt siden 2021?

Svar:

1. Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved besvarelsen af spørgsmålet lagt til grund, at der spørges til anvendelsesområdet for indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, hvorefter den, som dømmes for en strafbar handling, og som derved har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, ved dom skal frakendes sin danske indfødsret, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

2. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Justitsministeriet, som har oplyst følgende:

”Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Ved Østre Landsrets dom af 12. december 2023 var der i medfør af indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, nedlagt påstand om frakendelse af dansk indfødsret for en række af de tiltalte, der med henvisning til straffelovens § 81 a, blev idømt langvarige fængselsstraffe for bl.a. alvorlig personfarlig kriminalitet som led i en bandekonflikt, hvorved én person kom i livsfare. I sagen fandt landsretten efter en samlet vurdering af handlingernes art og karakter og følgevirkningerne sammenholdt med forarbejderne, at voldsudøvelsen ikke i fuldt tilstrækkeligt omfang kunne anses som en handlemåde, som var til alvorlig skade for Danmarks vitale interesser, og frifandt herefter for bl.a. påstanden om frakendelse af dansk statsborgerskab.

25. marts 2025

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Indfødsret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2025 - 3123
Akt-id 3125626

Rigsadvokaten er endvidere bekendt med, at der i øjeblikket verserer ca. tre ankesager om bandekriminalitet efter straffelovens § 81 a, hvor der i medfør af indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, er nedlagt påstand om frakendelse af dansk indfødsret ved dom.””

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan generelt oplyse, at indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 453 af 20. april 2022 om ændring af lov om dansk indfødsret.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2021-22, Tillæg A, lovforslag nr. L 127, afsnit 2.2.2, blandt andet:

”Den foreslåede bestemmelse vil som den gældende bestemmelse i indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, skulle anvendes inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, hvilket blandt andet medfører, at der alene skal ske frakendelse, hvis den pågældende har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser. Formuleringen ”handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser” stammer blandt andet fra Europarådets konvention af 6. november 1997 om statsborgerret, hvor det udtømmende er fastsat, i hvilke tilfælde en kontraherende stats nationale lovgivning må indeholde bestemmelser om fortabelse af statsborgerskab ex lege, dvs. ifølge (eller i henhold til) loven, eller på foranledning af en kontraherende stat. Det følger af konventionens artikel 7, stk. 1, litra d, at en af disse situationer er fortabelse i tilfælde, hvor en person har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser.

Det fremgår af Europarådets forklarende rapport til konventionen, der alene indeholder vejledende og begrænsede fortolkningsbidrag til den nærmere forståelse af formuleringen ”handlemåde, som er til alvorlig skade for den kontraherende stats vitale interesser”, at bestemmelsen især omfatter landsforræderi og andre handlinger rettet mod statens vitale interesser (for eksempel arbejde for en udenlandsk efterretningstjeneste), mens eksempelvis almindelig kriminalitet ikke er omfattet, hvor alvorlig denne end måtte være.

Det vil således være arten og karakteren af handlemåden, herunder handlemådens følgevirkninger, der konkret afgør, om der efter den foreslåede ordning skal ske frakendelse af dansk statsborgerskab. Dét, at der er tale om alvorlig kriminalitet, vil ikke i sig selv kunne begrunde, at der er tale om en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.”

3. Der kan således ikke ske frakendelse af dansk indfødsret efter indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, alene med henvisning til, at den pågældende dømmes for alvorlig bandekriminalitet, idet det samtidig forudsættes, at det godtgøres, at den dømte herved har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser.

Det vil altid bero på domstolenes konkrete og individuelle vurdering af handlemådens art, karakter og følgevirkninger, om der skal ske frakendelse efter indfødsretslovens § 8 B, stk. 1.

Kaare Dybvad Bek

/

Christine V. Johansen